

**PROTOKOL
ZA PROVOĐENJE ZNANSTVENOG ISTRAŽIVANJA
u Poliklinici SUVAG**

1) Pismo namjere za provođenje znanstvenog istraživanja

koje sadrži:

- ime i prezime istraživača,
- temu i cilj istraživanja, potpisano od istraživača i mentora,
- metodologiju,
- predviđene resurse koji bi se koristili u Poliklinici SUVAG (ljudski/materijalni).

Pismo namjere podnosi se ravnatelju Poliklinike SUVAG putem urudžbenog zapisnika koji se vodi u Uredu ravnatelja - u papirnatom obliku na adresu: Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Zagreb, Ulica kneza Ljudevita Posavskog 10, 10 000 Zagreb, osobno ili poštom i/ili u elektroničkom obliku na e-adresu: zagreb@suvag.hr

2) Suglasnost voditelja ustrojstvene jedinice u kojoj će se istraživanje provoditi *

3) Suglasnost koordinatora znanstvenog istraživanja predloženog od strane voditelja ustrojstvene jedinice u kojoj će se istraživanje provoditi ukoliko istraživač nije djelatnik Poliklinike SUVAG

4) Odobrenje ravnatelja Poliklinike SUVAG za prosljeđivanje prijave Etičkom povjerenstvu sukladno uputama na web stranici Poliklinike SUVAG.

Odobrenje ravnatelja dostavlja se osobi navedenoj za kontakt u pismu namjere i na znanje Etičkom povjerenstvu. Nakon što istraživač zaprimi odobrenje ravnatelja Poliklinike SUVAG, može Etičkom povjerenstvu uputiti svoju prijavu.

5) Prijava Etičkom povjerenstvu

koja sadrži:

- popunjen zahtjev (zamolba Etičkom povjerenstvu u papirnatom ili PDF formatu)
- odobrenje ravnatelja Poliklinike SUVAG (u papirnatom ili PDF formatu)
- preslika odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje (ukoliko se radi o istraživanju u okviru škole) - u papirnatom ili PDF formatu
- preslika prijave doktorske disertacije (ukoliko se radi o istraživanju u okviru doktorske disertacije) - u papirnatom ili PDF formatu
- preslika prijave poslijediplomskog specijalističkog rada (ukoliko se radi o istraživanju u okviru poslijediplomskog specijalističkog rada) - u papirnatom ili PDF formatu.

Prijava Etičkom povjerenstvu dostavlja se putem urudžbenog zapisnika koji se vodi u Uredu ravnatelja Poliklinike SUVAG - u papirnatom obliku na adresu: Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Zagreb, Ulica kneza Ljudevita Posavskog 10, 10 000 Zagreb, osobno ili poštom i/ili u elektroničkom obliku (u PDF formatu) na e-adresu: zagreb@suvag.hr

5) Mišljenje Etičkog povjerenstva

Napomena:

*Provođenje znanstvenog istraživanja u Poliklinici SUVAG odobrava se ukoliko je osigurano neometano odvijanje redovitog radnog procesa odnosno procesa dijagnostike i rehabilitacije/terapije.

Zahtjev Etičkom povjerenstvu sadrži:

- naziv i plan istraživanja (navesti trajanje istraživanja),
- mjesto istraživanja,
- vrsta istraživanja (seminarski/diplomski/stručni rad/doktorska disertacija/poslijediplomski specijalistički rad/istraživački projekt ostalo),
- cilj/svrha istraživanja,
- hipoteze/istraživačka pitanja,
- podaci o sudionicima istraživanja (opis uzorka i postupka uključivanja u istraživanje),
- metodologija i materijali istraživanja,
- očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (opća i posebna korist od istraživanja),
- informirani pristanak s jasno naznačenim informacijama o istraživanju kojeg potpisuje sudionik i roditelj/skrbnik/zakonski zastupnik prije početka uključivanja u istraživanje (priložiti obrazac suglasnosti za sudjelovanje maloljetne, odnosno odrasle osobe),
- pisane informacije za sudionike istraživanja,
- moguće koristi za sudionike istraživanja, kao i postojanje mogućih rizika od istraživanja,
- izjavu o poštivanju etičkih načela koja se odnose na sudionike istraživanja (potpisanu od strane istraživača i mentora - ukoliko postoji),
- izjavu o tome da se podaci neće koristiti u druge svrhe (potpisana od strane istraživača i mentora - ukoliko postoji),
- izjavu o anonimnosti i povjerljivosti podataka (potpisanu od strane istraživača i mentora – ukoliko postoji),
- povratne informacije za sudionike istraživanja,
- financijski podaci vezani uz istraživanje i druga pitanja od značenja za projekt/istraživanje,
- izjavu o davanju suglasnosti za prikupljanje i obradu osobnih podataka dostavljenih Etičkom povjerenstvu (potpisanu od strane istraživača i mentora - ukoliko postoji),
- naziv projekta (ako je istraživanje u sklopu određenog projekta),
  - * ukoliko je tema dio projekta, treba staviti naziv i broj projekta, ime i prezime glavnog istraživača, instituciju na kojoj se projekt provodi, te eventualnu prethodnu suglasnost Etičkog povjerenstva o navedenom projektu

Što je Informirani pristanak?

Riječ je o dokumentu kojim se sudionike istraživanja informira o cjelovitom postupku istraživanja (naziv, mjesto i ciljevi istraživanja, izvori financiranja, način provedbe, odabir ispitanika, voditelj istraživanja, rizici, obaveze i moguće dobiti sudjelovanja, povjerljivost i zaštita osobnih podataka, navesti tko je odobrio istraživanje, dobrovoljnost sudjelovanja, korištenje podataka, kontakt osoba). Informirani pristanak je izjava ispitanika (sudionika) istraživanja temeljem koje istraživač uključuje ispitanika u znanstveno-istraživački protokol. Pozornost je posebno potrebno obratiti na izbjegavanje pseudoanonimnosti.

Istraživač je dužan osobu koja daje pristanak adekvatno usmeno informirati o istraživanju, s popratnim pisanim informacijama za sudionike. Informacije moraju biti jasne i pisane jednostavnim, lako razumljivim jezikom.

Ako u istraživanju sudjeluje maloljetna osoba, osoba koja nema poslovnu sposobnost ili određeni stupanj svijesti, istraživači su dužni pribaviti suglasnost i pristanak zakonskog zastupnika (roditelja ili skrbnika) te osobe.

Za dijete do 14 godina pisani ili usmeni pristanak daje roditelj ili skrbnik (zakonski zastupnik). Djetetu starijem od 7 godina, a koje nije navršilo 14 godina, mora biti objašnjenja svrha i način provođenja istraživanja u skladu s njegovom zrelošću. Ukoliko je dijete starije od 14. godina, sâmo daje pisani pristanak za sudjelovanje u istraživanju.*

Dijete odnosno roditelj ili skrbnik (tzv. suglasnost upućene osobe) daju svoj pristanak nakon što su obaviješteni o: - svrsi istraživanja, - općim i posebnim koristima istraživanja, - rizicima, - vrsti i trajanju postupka, - povjerljivosti dobivenih podataka, - zaštiti privatnosti sudionika, - posljedicama koje istraživanje može izazvati, - dragovoljnosti sudjelovanja, - pravu na odustanak od sudjelovanja u istraživanju.*

Neovisno o tome je li potreban pristanak djeteta za sudjelovanje u istraživanju, roditelji ili skrbnik mora biti prethodno informiran o istraživanju.*

* Preuzeto iz Etičkog kodeksa istraživanja s djecom u izdanju Vijeća za djecu Vlade Republike Hrvatske i Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži iz 2003. godine.

Informacije za ispitanike (sudionike) obvezno moraju sadržavati sljedeće elemente (koji se mogu prilagoditi u skladu s prirodom istraživanja):

- naziv istraživanja, naziv ustanove koja ga provodi, tko financira istraživanje,
- cilj/ svrha istraživanja (razlog provođenja istraživanja, broj sudionika istraživanja, dob i spol, kriterij za uključivanje sudionika, tko provodi istraživanje),
- koja je ustanova odobrila istraživanje (obvezno istaknuti da se istraživanje provodu u skladu s etičkim načelima i smjernicama čiji je cilj osigurati pravilno provođenje i sigurnost sudionika istraživanja)
- uloga sudionika u istraživanju (detaljan opis postupaka kojima će sudionik biti izložen u istraživanju te što se od njega očekuje, primjerice-popunjavanje anketnog upitnika, sudjelovanju u individualnom ili fokus grupnim intervjuima i dr.),
- opća i posebna korist istraživanja (koja je dobrobit i korist za sudionika, odnosno za društvo uopće),
- moguće rizike sudjelovanja u istraživanju (ukoliko postoje),
- je li sudjelovanje obvezno (dragovoljnost sudjelovanja - naglašava se da je sudjelovanje dobrovoljno te da se svatko bez ikakvih posljedica može povući iz istraživanja, ne navodeći razlog svog povlačenja. Pojasniti da će svaki sudionik moći sudjelovati u istraživanju tek onda kada potpiše suglasnost za sudjelovanje. Pritom valja omogućiti da sudionici postavljaju pitanja o istraživanju),
- zaštita privatnosti sudionika i povjerljivosti dobivenih podataka - povjerljivost i uvid u dokumentaciju (treba navesti da će identitet svakog sudionika biti zaštićen. U slučajevima kada se sudionik snima u audio i video zapisu, nužna je suglasnost sudionika o javnom korištenju i prikazivanju tih snimki. Također je nužno istaknuti da se za svako korištenje i prikazivanje snimki izvan opsega za koji je sudionik dao suglasnost mora ista ponovno tražiti.),
- navesti tko će biti obaviješten o rezultatima istraživanja i na koji način.

Etičko povjerenstvo - Kontakt/informacije:

Predsjednica Etičkog povjerenstva: doc. dr. sc. Boška Munivrana Dervišbegović

e-mail: zagreb@suvag.hr

Tel: 01/4110 603